

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 29ης Απριλίου 2014

σχετικά με το νομικό πλαίσιο για την ανακεφαλαιοποίηση των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα μέσω του ΤΧΣ
(CON/2014/29)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 24 Μαρτίου 2014 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του ελληνικού Υπουργείου Οικονομικών για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με νομοθετικές διατάξεις που τροποποιούν τον νόμο 3864/2010 περί ιδρύσεως Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας¹ (ΤΧΣ) (εφεξής το «σχέδιο διατάξεων»). Στις 30 Μαρτίου 2014 η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, το σχέδιο διατάξεων ως μέρος του νόμου με τίτλο «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του νόμου 4046/2012 και άλλες διατάξεις»².

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στα άρθρα 127 παράγραφος 4 και 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην τρίτη και έκτη περίπτωση του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου³, καθώς το σχέδιο διατάξεων σχετίζεται με την Τράπεζα της Ελλάδος και κανόνες εφαρμοστέους σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, στο μέτρο που αυτοί επηρεάζουν ουσιωδώς τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αγορών. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Σκοπός του σχεδίου διατάξεων

1.1 Σκοπός του σχεδίου διατάξεων είναι η μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου που διέπει την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης μέσω του ΤΧΣ σε πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα, προκειμένου να διατηρηθεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος η χρηματοπιστωτική σταθερότητα του ελληνικού τραπεζικού τομέα μετά την αναδιάρθρωσή του τα τελευταία έτη. Επίσης, το σχέδιο διατάξεων σκοπεί στην ευθυγράμμιση του εν λόγω νομικού πλαισίου με τις κατευθυντήριες γραμμές που περιέχει η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, μετά την 1η Αυγούστου 2013,

1 ΦΕΚ Α 119/21.7.2010.

2 ΦΕΚ Α 85/7.4.2014.

3 Απόφαση 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων (ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42).

των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης⁴ (εφεξής η «Τραπεζική ανακοίνωση»).

- 1.2 Η προτεινόμενη μεταρρύθμιση αφορά κυρίως: α) τον σκοπό του ΤΧΣ, καθώς και τους κανόνες και τις αρχές που διέπουν τη λειτουργία του, β) τις περιστάσεις υπό τις οποίες το ΤΧΣ μπορεί να παρέχει ενίσχυση, γ) τη λήψη υποχρεωτικών μέτρων για τον περιορισμό των κεφαλαιακών αναγκών των πιστωτικών ιδρυμάτων που αιτούνται την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης από το ΤΧΣ, σύμφωνα με την Τραπεζική ανακοίνωση, δ) τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις παροχής κεφαλαιακής ενίσχυσης σε πιστωτικά ιδρύματα με την κάλυψη μετοχών ή άλλων υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών από το ΤΧΣ, ε) την άσκηση των δικαιωμάτων του ΤΧΣ που απορρέουν από τη συμμετοχή του στα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία χορήγησε κεφαλαιακή ενίσχυση, στ) τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις διάθεσης της συμμετοχής του ΤΧΣ σε πιστωτικά ιδρύματα και ζ) τους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης και λειτουργίας του ΤΧΣ.
- 1.3 Το σχέδιο διατάξεων καθιστά σαφές ότι σκοπός του ΤΧΣ είναι να συνεισφέρει στη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος χάριν του δημοσίου συμφέροντος⁵. Επίσης, ορίζει ρητά ότι το ΤΧΣ ενεργεί σε συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η Ελλάδα βάσει του νόμου 4046/2012 σχετικά με την έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας^{6, 7}. Το σχέδιο διατάξεων ορίζει ότι για την επίτευξη του σκοπού του το ΤΧΣ ασκεί τα ακόλουθα κύρια καθήκοντα: α) παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση σε πιστωτικά ιδρύματα και μεταβατικά πιστωτικά ιδρύματα με όρους που υπηρετούν τη χρηστή διαχείριση της περιουσίας του, β) παρακολουθεί και αξιολογεί τη συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων με τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους, διασφαλίζοντας την υπηρεσιακή τους αυτονομία και την με όρους αγοράς λειτουργία τους, έτσι ώστε να προάγεται η συμμετοχή ιδιωτών στο κεφάλαιό τους υπό συνθήκες διαφάνειας και να τηρούνται οι κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων, γ) ασκεί τα δικαιώματα μετόχου που απορρέουν από τη συμμετοχή του στα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία χορήγησε κεφαλαιακή ενίσχυση, ενεργώντας σύμφωνα με τους κανόνες που υπηρετούν τη χρηστή διαχείριση της περιουσίας του και τους κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων, δ) διαθέτει χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν εκδοθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία συμμετέχει, σύμφωνα με τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπει το σχέδιο διατάξεων, και ε) ασκεί τα δικαιώματά του στα μεταβατικά πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με τις ειδικές προϋποθέσεις του

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, μετά την 1η Αυγούστου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Τραπεζική ανακοίνωση»), ΕΕ C 216 της 30.7.2013, p. 1.

⁵ Βλ. σχέδιο άρθρου 2 παράγραφος 1.

⁶ ΦΕΚ Α 28/14.12.2012.

⁷ Βλ. σχέδιο άρθρου 2 παράγραφος 1.

νόμου περί ΤΧΣ και του τραπεζικού νόμου (νόμος 3601/2007⁸)⁹. Το σχέδιο διατάξεων ορίζει ότι η παρακολούθηση και ο έλεγχος των καθηκόντων που εκτελούν τα όργανα της ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων δεν εντάσσονται στον σκοπό του ΤΧΣ¹⁰.

- 1.4 Η διαδικασία για την ενεργοποίηση ενίσχυσης από το ΤΧΣ επανακαθορίζεται σύμφωνα με την Τραπεζική ανακοίνωση. Πιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει αξιολογηθεί και κριθεί βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να αιτηθεί την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης από το ΤΧΣ για ποσό που δεν υπερβαίνει τις κεφαλαιακές του ανάγκες, όπως προσδιορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος¹¹. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από σχέδιο αναδιάρθρωσης και επιστολή της Τράπεζας της Ελλάδος στην οποία προσδιορίζονται οι κεφαλαιακές ανάγκες του πιστωτικού ιδρύματος και επιβεβαιώνεται ότι αυτό θα είναι βιώσιμο εφόσον τις καλύψει. Πιστωτικό ίδρυμα που έχει ήδη λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ υποχρεούται να υποβάλει τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να προβλέπει τα εθελοντικά μέτρα που πρόκειται να λάβει το πιστωτικό ίδρυμα για την άντληση κεφαλαίου ή τον περιορισμό των κεφαλαιακών αναγκών του. Τα εν λόγω μέτρα μπορεί να περιλαμβάνουν τη μη διανομή κερδών, την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος, την εθελοντική μετατροπή τίτλων μειωμένης εξασφάλισης σε τίτλους που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1 του πιστωτικού ιδρύματος και την καταγραφή τίτλων ή υποχρεώσεων επί των οποίων δύνανται να επιβληθούν υποχρεωτικά μέτρα για τη μείωση των κεφαλαιακών αναγκών του, εφόσον κρίνεται απαραίτητο¹². Κατόπιν διαβούλευσης με την Τράπεζα της Ελλάδος το ΤΧΣ μπορεί να ζητήσει να γίνουν τροποποιήσεις στο σχέδιο αναδιάρθρωσης. Η παροχή ενίσχυσης από το ΤΧΣ εξαρτάται από την έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, από την εφαρμογή υποχρεωτικών μέτρων για τη μείωση των κεφαλαιακών αναγκών του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με την Τραπεζική ανακοίνωση¹³.
- 1.5 Προκειμένου να μειωθεί στο ελάχιστο η κρατική ενίσχυση πιστωτικών ιδρυμάτων, το σχέδιο διατάξεων εξουσιοδοτεί το Υπουργικό Συμβούλιο να επιβάλλει στους κατόχους τίτλων κεφαλαίου και στους πιστωτές μειωμένης εξασφάλισης, κατόπιν εισήγησης από την Τράπεζα της Ελλάδος, την εφαρμογή υποχρεωτικών μέτρων για την κατανομή των κεφαλαιακών αναγκών των πιστωτικών ιδρυμάτων που αιτούνται την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης από το ΤΧΣ, σύμφωνα με την Τραπεζική ανακοίνωση (εφεξής τα «υποχρεωτικά μέτρα»). Τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται εφόσον: α) τα εθελοντικά μέτρα που προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης του πιστωτικού ιδρύματος αδυνατούν να καλύψουν τις συνολικές κεφαλαιακές του ανάγκες, όπως προσδιορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, και β) η εκκαθάριση ή εξυγίανση του οικείου πιστωτικού ιδρύματος, η οποία θα απαιτείτο βάσει του ελληνικού δικαίου εάν το ίδρυμα δεν ήταν σε θέση να αποκαταστήσει την κεφαλαιακή του θέση, θα μπορούσε να προκαλέσει σημαντικές παρενέργειες

⁸ ΦΕΚ Α 178/1.8.2007.

⁹ Βλ. σχέδιο άρθρου 2 παράγραφος 2.

¹⁰ Βλ. σχέδιο άρθρου 2 παράγραφος 3.

¹¹ Βλ. σχέδιο άρθρου 6 παράγραφος 1.

¹² Βλ. σχέδιο άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β).

¹³ Βλ. σχέδιο άρθρου 6 παράγραφος 4.

στην οικονομία με αρνητικές συνέπειες για τους πολίτες¹⁴. Υπό τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο σχέδιο διατάξεων τα υποχρεωτικά μέτρα μπορεί να περιλαμβάνουν: α) μείωση της ονομαστικής αξίας των κοινών μετοχών, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του πιστωτικού ιδρύματος, β) μείωση της ονομαστικής αξίας των προνομιούχων μετοχών και άλλων υποχρεώσεων που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια της κατηγορίας 1, και γ) μετατροπή των προνομιούχων μετοχών, άλλων υποχρεώσεων που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια της κατηγορίας 1 και υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης σε τίτλους κεφαλαίου που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια της κατηγορίας 1¹⁵. Τα υποχρεωτικά μέτρα μπορούν να εφαρμόζονται και σε υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης του οικείου πιστωτικού ιδρύματος από συμφωνίες που συνήψε με τρίτες οντότητες οι οποίες περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του (εγγυήσεις για την έκδοση τίτλων χρέους ή κεφαλαίου και δανειακές συμφωνίες)¹⁶. Το σχέδιο διατάξεων επιτρέπει στις αρχές, υπό την επιφύλαξη της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να μην επιβάλλουν υποχρεωτικά μέτρα σε περίπτωση που η εφαρμογή τους θα έθετε σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ή θα είχε δυσανάλογα αποτελέσματα. Κατ' επιταγή του σχεδίου διατάξεων, η οικονομική θέση των επηρεαζόμενων κατόχων τίτλων κεφαλαίου ή πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης μετά την εφαρμογή των υποχρεωτικών μέτρων δεν θα πρέπει να είναι δυσμενέστερη από τη θέση στην οποία αυτοί θα βρίσκονταν εάν το πιστωτικό ίδρυμα ετίθετο σε εκκαθάριση (αρχή «no-creditor-worse-off-than-in-insolvency»)¹⁷. Το σχέδιο διατάξεων προβλέπει υποχρεώσεις δημοσίευσης όσον αφορά την εφαρμογή υποχρεωτικών μέτρων¹⁸. Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου θα προβλέπει τις αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή υποχρεωτικών μέτρων τέτοιου είδους¹⁹.

- 1.6 Το σχέδιο διατάξεων διευκρινίζει ότι το ΤΧΣ μπορεί να παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση σε πιστωτικά ιδρύματα μόνον στο μέτρο που οι κεφαλαιακές τους ανάγκες, όπως προσδιορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, παραμένουν ακάλυπτες μετά την εφαρμογή εθελοντικών και υποχρεωτικών μέτρων για τη μείωση των εν λόγω αναγκών και μετά από οποιαδήποτε συμμετοχή επενδυτών του ιδιωτικού τομέα²⁰. Το ΤΧΣ παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση με την κάλυψη μετοχών ή υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων που εκδίδονται στο πλαίσιο αύξησης κεφαλαίου²¹. Η τιμή κάλυψης των εν λόγω μέσων ορίζεται με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου του ΤΧΣ η οποία βασίζεται σε δύο εκθέσεις αποτίμησης που διενεργούν ανεξάρτητοι χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι. Η τιμή προσφοράς νέων μετοχών του οικείου πιστωτικού ιδρύματος στον ιδιωτικό τομέα στο πλαίσιο της ίδιας έκδοσης δεν επιτρέπεται να είναι χαμηλότερη της τιμής κάλυψής τους από το ΤΧΣ. Αντιθέτως, η τιμή προσφοράς μπορεί να

14 Βλ. σχέδιο άρθρου 6α παράγραφος 1.

15 Βλ. σχέδιο άρθρου 6α παράγραφος 2.

16 Βλ. σχέδιο άρθρου 6α παράγραφος 3.

17 Βλ. σχέδιο άρθρου 6α παράγραφος 8.

18 Βλ. σχέδιο άρθρου 6α παράγραφος 10.

19 Βλ. σχέδιο άρθρου 6α παράγραφος 11.

20 Βλ. σχέδιο άρθρου 7 παράγραφος 1.

21 Βλ. σχέδιο άρθρου 7 παράγραφος 2.

είναι χαμηλότερη της τιμής προηγούμενων καλύψεων μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος από το ΤΧΣ ή χαμηλότερη της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής²². Οι ανεξάρτητοι χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι απαιτείται να λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένης κάθε διαθέσιμης αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος, των αποτελεσμάτων ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, καθώς και των συνθηκών της αγοράς. Σύνοψη των στοιχείων και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιούν οι σύμβουλοι θα δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο του ΤΧΣ εντός δέκα ημερών από την ολοκλήρωση των συναλλαγών²³.

- 1.7 Σύμφωνα με το σχέδιο διατάξεων, το ΤΧΣ δικαιούται να ασκεί χωρίς περιορισμούς τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν στις κοινές μετοχές που αποκτά στο πλαίσιο παροχής κεφαλαιακής ενίσχυσης σε πιστωτικά ιδρύματα²⁴. Στο σχέδιο διατάξεων προβλέπονται ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες το ΤΧΣ μπορεί να ασκεί τα δικαιώματα ψήφου του μόνον όσον αφορά αποφάσεις περί τροποποίησης του καταστατικού του πιστωτικού ιδρύματος, περιλαμβανομένων αποφάσεων που αφορούν αύξηση κεφαλαίου, συγχώνευση, παράταση της διάρκειας και διάλυση της εταιρείας²⁵. Το σχέδιο διατάξεων εισάγει ορισμένες τροποποιήσεις όσον αφορά τη γνωστοποίηση πληροφοριών που αφορούν τα δικαιώματα μετόχου και τα δικαιώματα ψήφου στα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία το ΤΧΣ χορηγεί κεφαλαιακή ενίσχυση, σύμφωνα με τον νόμο 3556/2007 σχετικά με τις προϋποθέσεις διαφάνειας όσον αφορά εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά^{26, 27}.
- 1.8 Το σχέδιο διατάξεων ορίζει ότι το ΤΧΣ αποφασίζει για τον τρόπο διάθεσης των μετοχών που αποκτά σε πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο χορηγεί κεφαλαιακή ενίσχυση εντός πέντε ετών από την απόκτηση της εν λόγω συμμετοχής. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται από το Γενικό Συμβούλιο του ΤΧΣ, βασίζεται σε έκθεση χρηματοοικονομικού συμβούλου και συνοδεύεται από αναλυτικό χρονοδιάγραμμα διάθεσης των μετοχών. Η διάθεση πραγματοποιείται με τρόπο που συνάδει με τους σκοπούς του ΤΧΣ²⁸. Το ΤΧΣ μπορεί να πωλήσει τις μετοχές του στο κοινό ή σε συγκεκριμένους επενδυτές ή σε ομάδες επενδυτών με διάφορες διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένου του ανοιχτού διαγωνισμού, της ανταλλαγής μετοχών με μετρητά ή άλλες κινητές αξίες και της διαδικασίας βιβλίου προσφορών (book building)²⁹. Η τιμή διάθεσης, η οποία μπορεί να είναι χαμηλότερη της τιμής κτήσης των μετοχών από το ΤΧΣ ή της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής τους, ορίζεται από το Γενικό Συμβούλιο του ΤΧΣ και βασίζεται σε δύο

22 Βλ. σχέδιο άρθρου 7 παράγραφος 5 στοιχείο α).

23 Βλ. σχέδιο άρθρου 7 παράγραφος 5 στοιχείο β).

24 Βλ. σχέδιο άρθρου 7α παράγραφος 1.

25 Βλ. σχέδιο άρθρου 7α παράγραφος 2.

26 ΦΕΚ Α 91/30.4.2007. Ο νόμος 3556/2007 προσαρμόζει την ελληνική νομοθεσία στην οδηγία 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/34/ΕΚ (ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σ. 38).

27 Βλ. σχέδιο άρθρου 7α παράγραφος 6.

28 Βλ. σχέδιο άρθρου 8 παράγραφος 1.

29 Βλ. σχέδιο άρθρου 8 παράγραφοι 2 και 3.

εκθέσεις αποτίμησης ανεξάρτητων συμβούλων³⁰. Όσον αφορά την ανταλλαγή και την προσαρμογή παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων που εκδίδει το ΤΧΣ, με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου καθορίζεται η μεθοδολογία προσαρμογής των όρων και προϋποθέσεων τους σε περίπτωση διάσπασης παλαιών μετοχών με αναλογία που αποφασίζεται από το πιστωτικό ίδρυμα και προσαρμογής της ονομαστικής αξίας της νέας μετοχής (split), αύξησης της ονομαστικής αξίας της μετοχής με μείωση του συνολικού αριθμού των παλαιών μετοχών (reverse split) και αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων³¹. Στην τελευταία περίπτωση, το σχέδιο διάταξης επιτρέπει προσαρμογή μόνον όσον αφορά την τιμή και μόνον μέχρι του ποσού που αναλογεί στα έσοδα του ΤΧΣ από την πώληση δικαιωμάτων προτίμησης.

- 1.9 Το σχέδιο διατάξεων τροποποιεί ορισμένους κανόνες που αφορούν την εταιρική διακυβέρνηση και τη λειτουργία του ΤΧΣ. Οι εν λόγω τροποποιήσεις περιλαμβάνουν ιδίως: α) αύξηση του αριθμού των ανεξάρτητων μελών του Γενικού Συμβουλίου του ΤΧΣ από πέντε σε επτά³², β) ενίσχυση των κριτηρίων καταλληλότητας των μελών των διοικητικών οργάνων του ΤΧΣ³³, γ) διεύρυνση των περιορισμών στους οποίους υπόκεινται τα μέλη των διοικητικών οργάνων του ΤΧΣ σε περίπτωση ανάληψη θέσης μετά την απασχόλησή τους στο ΤΧΣ³⁴, και δ) περαιτέρω εξειδίκευση της ευθύνης των μελών των διοικητικών οργάνων του ΤΧΣ³⁵.

2. Κατάλληλος χρόνος διαβούλευσης με την ΕΚΤ

- 2.1 Σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης 98/415/ΕΚ, η γνώμη της ΕΚΤ πρέπει να ζητείται σε εύλογο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας προκειμένου η αιτούσα αρχή να μπορέσει να τη λάβει υπόψη της πριν από την έκδοση του σχεδίου διατάξεων. Τούτο προϋποθέτει, αντίστοιχα, ότι η ΕΚΤ θα πρέπει να έχει στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για την έκδοση της γνώμης της.
- 2.2. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι, στην παρούσα περίπτωση, το αίτημα διαβούλευσης υποβλήθηκε λίγες ημέρες πριν από την ψήφιση του σχεδίου διατάξεων. Καθώς η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται το επείγον της περίπτωσης, οι παρατηρήσεις που διατυπώνονται στην παρούσα γνώμη περιορίζονται σε ό,τι θεωρείται απολύτως αναγκαίο, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το σχέδιο διατάξεων έχει ήδη ψηφιστεί και τεθεί σε ισχύ.

3. Γενικές παρατηρήσεις

- 3.1 Η ΕΚΤ χαιρετίζει τη μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία του ΤΧΣ και την ανακεφαλαιοποίηση των πιστωτικών ιδρυμάτων, η οποία σκοπεί στη διαφύλαξη της

30 Βλ. σχέδιο άρθρου 8 παράγραφος 4.

31 Βλ. σχέδιο άρθρου 8 παράγραφος 6.

32 Βλ. σχέδιο άρθρου 4 παράγραφος 2.

33 Βλ. σχέδιο άρθρου 4 παράγραφοι 6 και 7.

34 Βλ. σχέδιο άρθρου 16Γ παράγραφος 3.

35 Βλ. σχέδιο άρθρου 16Γ παράγραφος 4.

σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος προς χάριν του δημοσίου συμφέροντος³⁶. Στο πλαίσιο της τρέχουσας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης, η προτεινόμενη μεταρρύθμιση αναμένεται εν γένει να συμβάλει στη μείωση του ύψους της κρατικής ενίσχυσης που μπορεί να αιτηθούν τα ενδιαφερόμενα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και στην αποτελεσματικότερη διαφύλαξη και προστασία των συμφερόντων των φορολογουμένων.

- 3.2 Η ΕΚΤ επιθυμεί να τονίσει τη σημασία που προσδίδει στη σταθεροποίηση του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, ώστε αυτό να είναι σε θέση να αρχίσει και πάλι να δανείζει στην πραγματική οικονομία και να στηρίζει την ανάπτυξη, αποκαθιστώντας ταυτόχρονα ένα βιώσιμο μοντέλο χρηματοδότησης με ευρεία βάση. Η έγκαιρη και αποτελεσματική ανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος είναι καθοριστική για την επίτευξη του ως άνω στόχου. Επίσης, η ΕΚΤ επαναλαμβάνει ότι είναι εξίσου σημαντικό να διασφαλιστεί ότι το τροποποιημένο πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης θα επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να λαμβάνουν κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ μόνον εφόσον έχουν εξαντλήσει πλήρως όλες τις δυνατότητες δημιουργίας κεφαλαίου μέσω μέτρων περιορισμού του κεφαλαιακού ελλείμματος (π.χ. εκποιήσεις) και άντλησης ιδιωτικών κεφαλαίων. Τούτο θα επιτρέπει στο ΤΧΣ να διατηρεί σημαντικούς κρατικούς πόρους ως δίκτυ ασφαλείας έναντι των προκλήσεων που συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν οι ελληνικές τράπεζες λόγω της ύφεσης και των προβλημάτων ορισμένων δανειοληπτών να εξυπηρετήσουν τα χρέη τους, προς όφελος του χρηματοπιστωτικού συστήματος, της οικονομίας και του ευρύτερου κοινού. Με την επιφύλαξη των γενικών αυτών παρατηρήσεων, η ΕΚΤ διατυπώνει τις ακόλουθες ειδικές παρατηρήσεις.

4. Σκοπός και λειτουργία του ΤΧΣ

- 4.1 Η ΕΚΤ χαιρετίζει την αποσαφήνιση του σκοπού του ΤΧΣ, ότι δηλ. αυτό συμβάλλει στη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος χάριν του δημοσίου συμφέροντος, και ότι ενεργεί σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Ελλάδα στο πλαίσιο του δευτέρου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής της Ελλάδας. Επίσης, η ΕΚΤ χαιρετίζει την εξειδίκευση των καθηκόντων που ανατίθενται στο ΤΧΣ προς εκπλήρωση του ως άνω σκοπού, καθώς και τις αρχές που διέπουν την εκτέλεσή τους. Ιδιαίτερη σημασία έχει η απαίτηση το ΤΧΣ να λαμβάνει υπόψη κανόνες που υπηρετούν τη χρηστή διαχείριση της περιουσίας του κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Η χρηστή χρήση και διαχείριση της περιουσίας του ΤΧΣ είναι καθοριστική από άποψη χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, καθώς η περιουσία του περιλαμβάνει τόσο τη συμμετοχή του στα πιστωτικά ιδρύματα που έλαβαν ενίσχυση όσο και το κεφάλαιό του που καλύπτεται από την Ελληνική Κυβέρνηση με κεφάλαια αντλούμενα από τη χρηματοδοτική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) στην Ελλάδα. Η ΕΚΤ υποστηρίζει τη στρατηγική για τον χρηματοπιστωτικό τομέα που προβλέπεται στο Μνημόνιο

³⁶ Όσον αφορά την εξέλιξη του οικείου νομικού πλαισίου, η ΕΚΤ παραπέμπει στις προηγούμενες σχετικές γνώμες της. Βλ. ιδίως τις γνώμες CON/2010/54, CON/2011/72, CON/2012/14, CON/2012/25, CON/2012/39, CON/2012/90, CON/2013/17 και CON/2013/38. Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ είναι διαθέσιμες στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής³⁷ και την πρόσφατη δήλωση της Ευρωομάδας για την Ελλάδα όσον αφορά την ενίσχυση των ελληνικών τραπεζών με την ταχεία κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών τους κατά πρώτο και κύριο λόγο από ιδιώτες επενδυτές³⁸. Οι εισφορές ιδιωτικών κεφαλαίων αναμένεται να συνδράμουν στην ενίσχυση της διαχείρισης, της αποτελεσματικότητας και της φερεγγυότητας των ελληνικών τραπεζών, συνεισφέροντας με τον τρόπο αυτόν και στη χρηστή χρήση και διαχείριση της υφιστάμενης περιουσίας του ΤΧΣ.

- 4.2 Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι με το σχέδιο διατάξεων αυξάνεται από πέντε σε επτά ο αριθμός των μελών του Γενικού Συμβουλίου του ΤΧΣ, πλην του εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών και του προσώπου που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, και αντιλαμβάνεται ότι η εν λόγω τροποποίηση σκοπεί στην αύξηση της συμμετοχής προσώπων με διεθνή εμπειρία σε τραπεζικά θέματα στα διοικητικά όργανα του ΤΧΣ. Όσον αφορά τον ρόλο του προσώπου που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, η ΕΚΤ σημειώνει ότι αυτό το πρόσωπο, ως μέλος του Γενικού Συμβουλίου του ΤΧΣ με πλήρες δικαίωμα ψήφου, ενδεχομένως να υποχρεούται να λαμβάνει θέση επί ζητημάτων που δεν εμπίπτουν στα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος ως εθνικής εποπτικής αρχής. Τούτο θα μπορούσε να προκαλέσει αντιληπτές συγκρούσεις συμφερόντων, μεταξύ άλλων σε σχέση με επιχειρηματικές αποφάσεις που αφορούν την άσκηση των δικαιωμάτων του ΤΧΣ που απορρέουν από τη συμμετοχή του σε πιστωτικά ιδρύματα στα οποία χορήγησε κεφαλαιακή ενίσχυση. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι ο ρόλος του προσώπου που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος θα μπορούσε επωφελώς να μετατραπεί σε ρόλο εκπροσώπου της χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο οποίος θα ενεργεί υπό την ιδιότητα του παρατηρητή και, στην πράξη, θα καλείται να συνεισφέρει μόνον από την άποψη της προληπτικής εποπτείας.

5. Διαδικασία και προϋποθέσεις παροχής κεφαλαιακής ενίσχυσης από το ΤΧΣ

5.1 *Περιστάσεις υπό τις οποίες το ΤΧΣ μπορεί να παρέχει ενίσχυση*

- 5.1.1 Η ΕΚΤ χαιρετίζει το γεγονός ότι, βάσει του σχεδίου διατάξεων, μόνον πιστωτικά ιδρύματα που έχουν αξιολογηθεί και κριθεί βιώσιμα από την Τράπεζα της Ελλάδος θεωρείται ότι μπορούν να λάβουν ενίσχυση από το ΤΧΣ. Επιπροσθέτως, χαιρετίζει το γεγονός ότι το σχέδιο διατάξεων απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα που αιτούνται την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης να υποβάλλουν σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο περιλαμβάνει τα μέτρα που θα λάβουν για την άντληση κεφαλαίων από ιδιωτικούς πόρους ή για τον περιορισμό των κεφαλαιακών τους αναγκών προκειμένου να ελαχιστοποιείται η κρατική ενίσχυση. Τα ως άνω εχέγγυα είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η παρεχόμενη κρατική ενίσχυση θα ενισχύει την κεφαλαιακή θέση υγιών κατά βάση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας και της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος και τη συμβολή στην επίτευξη επαρκούς ροής πιστώσεων στην οικονομία.

³⁷ Παράρτημα V του νόμου 4046/2012, όπως εκάστοτε τροποποιείται (ΦΕΚ Α 28/14.12/2012).

³⁸ Βλ. δήλωση της Ευρωομάδας για την Ελλάδα, της 1ης Απριλίου 2014 (<http://www.eurozone.europa.eu/newsroom/news/2014/04/eurogroup-statement-on-greece/>).

- 5.1.2 Η ΕΚΤ είναι της άποψης ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, ως εθνική εποπτική αρχή, είναι το πλέον κατάλληλο ίδρυμα: α) για να αξιολογεί κατά πόσο υφίσταται υπόλοιπο κεφαλαιακού ελλείμματος, β) για να αξιολογεί τη βιωσιμότητα πιστωτικών ιδρυμάτων που αντιμετωπίζουν κεφαλαιακό έλλειμμα, λαμβάνοντας υπόψη τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που αφορούν εθελοντικές πράξεις διαχείρισης παθητικού, και γ) για να υποδεικνύει στα πιστωτικά ιδρύματα που κρίνονται βιώσιμα, εφόσον καλύψουν τις κεφαλαιακές τους ανάγκες, την υποβολή αιτήματος στο ΤΧΣ για παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης.
- 5.1.3 Η ΕΚΤ σημειώνει ότι η υλοποίηση της ενίσχυσης από το ΤΧΣ εξαρτάται περαιτέρω από τη λήψη υποχρεωτικών μέτρων για την κατανομή τυχόν υπολοίπου κεφαλαιακού ελλείμματος στους κατόχους τίτλων κεφαλαίου και στους πιστωτές μειωμένης εξασφάλισης του οικείου πιστωτικού ιδρύματος μετά τη λήψη εθελοντικών μέτρων σύμφωνα με την Τραπεζική ανακοίνωση. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι τα σχετικά μέτρα στοχεύουν στην αντιμετώπιση ζητημάτων δημοσίου συμφέροντος, και ιδίως: α) της ανάγκης να διασφαλιστεί ότι η κρατική ενίσχυση είναι η μικρότερη δυνατή, β) της ανάγκης να προληφθούν σημαντικές παρενέργειες στην οικονομία με αρνητικές συνέπειες για τους πολίτες, οι οποίες ενίοτε θα μπορούσαν να προκύψουν από την εκκαθάριση ή την εξυγίανση του οικείου πιστωτικού ιδρύματος, και γ) της ανάγκης προστασίας της ακεραιότητας της ενιαίας αγοράς και της διασφάλισης ισότιμων όρων ανταγωνισμού, καθώς και της οικονομικής ισχύος του κράτους³⁹.
- 5.1.4 Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι η Τραπεζική ανακοίνωση απαιτεί τη λήψη υποχρεωτικών μέτρων όπως αυτά του σχεδίου διατάξεων, υπό την προϋπόθεση ότι γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα και δεν διακυβεύεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα⁴⁰. Εν προκειμένω θα είναι καθοριστικής σημασίας η τήρηση της αρχής η οποία καθιερώνεται στο σχέδιο διατάξεων, ότι κανένας πιστωτής δεν πρέπει να περιέρχεται σε δυσμενέστερη θέση από αυτή στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση εκκαθάρισης του πιστωτικού ιδρύματος. Επίσης, η ΕΚΤ χαιρετίζει το γεγονός ότι το σχέδιο διατάξεων αναφέρεται ρητά στα ζητήματα δημοσίου συμφέροντος που αποτελούν θεμέλιο για τη λήψη υποχρεωτικών μέτρων επιτρέπει δε εξαιρέσεις από αυτά σε περίπτωση που η εφαρμογή τους θα έθετε σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ή θα οδηγούσε σε δυσανάλογα αποτελέσματα.
- 5.1.5 Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι το σχέδιο διατάξεων συμπεριλαμβάνει στα μέσα που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο υποχρεωτικών μέτρων τις υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης του οικείου πιστωτικού ιδρύματος από την παροχή εγγυήσεων σε τρίτες οντότητες ή από δανειακές συμφωνίες με τρίτες οντότητες. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις θα έχουν σημασία μόνον στην περίπτωση ενεργοποίησης της εγγύησης. Η εφαρμογή υποχρεωτικών μέτρων όσον αφορά υποχρεώσεις αυτού του είδους απαιτεί περαιτέρω εξειδίκευση.

³⁹ Βλ. γνώμη CON/2013/87 της ΕΚΤ, παράγραφος 3.1 επ.

⁴⁰ Σύμφωνα με την παράγραφο 19 της Τραπεζικής ανακοίνωσης, πριν το κράτος προβεί στην ανακεφαλαιοποίηση πιστωτικού ιδρύματος, θα πρέπει να έχει εξαντληθεί κάθε μέτρο δημιουργίας κεφαλαίου, υπό την προϋπόθεση ότι γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα και δεν διακυβεύεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

5.2 *Παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης και τιμολόγηση των μέσων ανακεφαλαιοποίησης*

- 5.2.1 Η ΕΚΤ χαιρετίζει το γεγονός ότι, βάσει του σχεδίου διατάξεων, το ΤΧΣ παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση μόνον για τον σκοπό της κάλυψης του κεφαλαιακού ελλείμματος που προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και μόνον μέχρι το ύψος του εναπομείναντος ποσού μετά την εφαρμογή εθελοντικών και υποχρεωτικών μέτρων περιορισμού του εν λόγω ελλείμματος και τη συμμετοχή επενδυτών του ιδιωτικού τομέα. Η συγκεκριμένη διάταξη είναι αναγκαία προκειμένου το ΤΧΣ να είναι σε θέση να εκπληρώνει επαρκώς τον σκοπό του, ο οποίος συνίσταται στη διατήρηση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος χάριν του δημοσίου συμφέροντος.
- 5.2.2 Σύμφωνα με το σχέδιο διατάξεων, η απόφαση του ΤΧΣ με την οποία ορίζεται η τιμή κάλυψης από αυτό κοινών μετοχών θα λαμβάνει υπόψη τους σκοπούς του και τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς. Οι εν λόγω αρχές, βάσει των οποίων απαιτείται από το ΤΧΣ, μεταξύ άλλων, να λαμβάνει υπόψη τους κανόνες που υπηρετούν τη χρηστή διαχείριση της περιουσίας του, θα του επιτρέπουν να διασφαλίζει την κατάλληλη τιμολόγηση των ανακεφαλαιοποιήσεων με κρατική ενίσχυση, αποφεύγοντας καταστάσεις εκτοπισμού ιδιωτών επενδυτών προετοιμασμένων να εισφέρουν κεφάλαια με βάση τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς λόγω του καθορισμού πολύ υψηλής τιμής από το ΤΧΣ. Η ΕΚΤ τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι οι αποτιμήσεις που παρέχουν οι ανεξάρτητοι χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι στο ΤΧΣ λαμβάνουν υπόψη όλες τις συναφείς πληροφορίες και υπόκεινται σε όλες τις απαραίτητες υποχρεώσεις διαφάνειας. Η σχετική αναφορά στο σχέδιο διατάξεων θα αποτελέσει πρόσθετο εχέγγυο για την προώθηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.
- 5.2.3 Η παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης από το ΤΧΣ με βάση το σχέδιο διατάξεων θα υπόκειται στην αξιολόγηση και τον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που προβλέπονται στη Συνθήκη. Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα συμβάλλει, ιδίως, ώστε να διασφαλίζεται ότι η ανακεφαλαιοποίηση πιστωτικών ιδρυμάτων με κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ δεν θα οδηγήσει στη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης που στρεβλώνει ή απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό ευνοώντας ορισμένες επιχειρήσεις.

6. Διάθεση της συμμετοχής του ΤΧΣ σε πιστωτικά ιδρύματα

- 6.1 Το νομοσχέδιο περιέχει λεπτομερείς διατάξεις που διέπουν τη διάθεση της συμμετοχής του ΤΧΣ σε πιστωτικά ιδρύματα. Οι εν λόγω διατάξεις στόχο έχουν να θέσουν σαφείς κανόνες και αρχές για την καθοδήγηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του ΤΧΣ όσον αφορά την αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στα πιστωτικά ιδρύματα των οποίων μετοχές κατέχει το ΤΧΣ. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι οι σχετικές διατάξεις θα προωθήσουν την επανιδιωτικοποίηση των ελληνικών τραπεζών, και επομένως τη λειτουργία των οικείων πιστωτικών ιδρυμάτων με όρους αγοράς, διευκολύνοντας έτσι την επιστροφή σε κανονικές συνθήκες αγοράς και διασφαλίζοντας την ορθή χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας.
- 6.2 Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι, σύμφωνα με το σχέδιο διατάξεων, η τιμή διάθεσης των μετοχών μπορεί να είναι χαμηλότερη από την τιμή κτήσης τους από το ΤΧΣ ή από την τρέχουσα χρηματιστηριακή

τιμής τους. Η ΕΚΤ χαιρετίζει το γεγονός ότι, κατά τον ορισμό της τιμής διάθεσης, το ΤΧΣ θα υποχρεούται να ενεργεί σύμφωνα με τον σκοπό του, όπως καθορίζεται στο σχέδιο διατάξεων. Επίσης, η ΕΚΤ θεωρεί σημαντικό ότι οι κανόνες που αφορούν τις πληροφορίες που λαμβάνουν υπόψη οι ανεξάρτητοι χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι και οι υποχρεώσεις διαφάνειας που αφορούν τα στοιχεία και τη μεθοδολογία που αυτοί χρησιμοποιούν εφαρμόζονται και στον ορισμό της τιμής διάθεσης. Σε σχέση με τα ανωτέρω, σημειώνεται επίσης ότι η διάθεση της συμμετοχής του ΤΧΣ σε πιστωτικά ιδρύματα θα υπόκειται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 29 Απριλίου 2014.

[υπογραφή]

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI